

ONA TILI FANIDAN BIR SOATLIK DARS ISHLANMASI

Abdisamadova Guljahon

*Qamashi tuman 64-sonli umumiy
o'rta ta'lim maktabi o'qituvchisi*

Maqsad:

A) ta'limiy: Antonimlar bilan uquvchilarni tanishtirish, antonimlar qo'llanilishiga doir bilimlarni egalash.

b) tarbiyaviy: tabiatga mehr uyg'otish; Vatani sevish.

c) rivojlantiruvchi: Antonimlar haqida bilimlarini amalda qo'llay bilishga o'rgatish, va ularning matinda qo'llanilishiga doir bilimlarini oshirish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi: ko'rgan lavhalaridan ma'lumotlar yig'ish;

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi: o'quv fanlarini o'rganish va bir-biridan farqlash;

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi: davlat ramzlarini bilish;

Milliy va umummadaniy kompetensiyasi: orasta kiyinish;

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi: maktabga kelib ketadigan vaqtni bilish;

Nutqiy kompetensiya: (tinglab tushunish, so'zlash, o'qish, yozish) mavzu doirasida o'qituvchi nutqini va sodda audio (multimedia ilovalari) matnlarni va topshiriqlarini tinglab tushuna oladi;

Lingvistik kompetensiya: o'zbek tilida nutq tovushlarini to'g'ri talaffuz qila oladi, so'zlarni talaffuz me'yorlariga rioya qilagan holda bo'g'inlab ko'chirish qoidasiga rioya qila oladi, mavzuga oid so'zlarni og'zaki va yozma nutqda qo'llay oladi, tinish belgilarini to'g'ri qo'llay oladi.

Dars turi: BMK (Bilim Malaka Ko'nikma) hosil qilivchi.

Darsning uslubi: aralash.

Dars usuli: noananaviy "Sirli sandiq" "Kim chaqon" "Kimning xotirasi kuchli" o'yinlari orqali.

Dars shakli: induvedual, guruhlar bilan ishlash.

Dars jihozlari: Taqdimot, avdinoma, ko'rgazmali rasimlar.

Nazorat: tezkor savol-javob

Baholash: 5balli tizim.

Darsning borishi:

I. Tashkiliy qism:

Salomlashish;

Davomatni aniqlash;

Darsga tayyorgarlik ko'rish;

Darsning maqsadini aytish,

II. O'tgan mavzuni so'rash va mustahkamlash.

1- harakat. Mashg'ulot qoidasi bilan tanishtirish.

- vaqtdan unumli foydalanish;
- o'zgalarning fikrini qadrlash;
- bir-birini hurmat qilish;
- yangilik kiritishga harakat qilish;
- faol ishtirok etish.

2- harakat. Uy vazifasini tekshirish. Daftarlarni almashtirish.

O'tilgan mavzuni mutahkamlashda grafik testdan foydalanamiz. Har bir test orqasiga raketa tasviri tushirilgan. Qaysi qator birinchi bajarsa shu qatorning raketasi uchadi.

t1582253698aa.gif t1582253698ab.gif t1582253698ac.gif

Birinchi bajargan qator raketasi doskaga osiladi va raketa haqida ma'lumot beriladi. Raketaning foydasi va uning zarari haqida ma'lumot beriladi.

III. Darslik bilan ishlash. Ertak bilan mavzu boshlanadi: Bir bor ekan, bir yo'q ekan qadim zamonda to'rt aka-uka ahil, inoq yashar ekan. Ular otasi va onasi buyurgan vazifalarini o'z vaqtida bahamjihat bajarishar ekan. Ularning ismlari Sinonim, Omonim, Paronim va kenjatoyi Antonim ekan.

3- harakat. (Qatorlar guruhlarga ajratib olinadi va guruhlarga nom beriladi.

1- guruh: "Omonimlar"

2- guruh: „Sinonimlar"

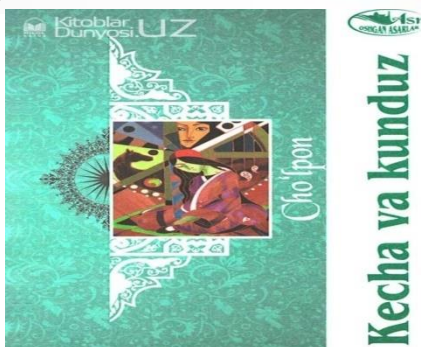
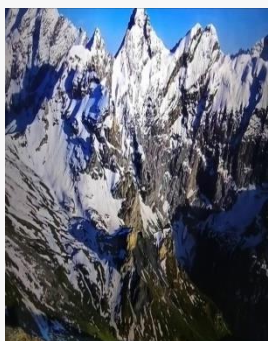
3- guruh: Antonimlar". degan nomga ega bo'ladilar. Har qaysi guruh o'zi uchun belgilangan joyga noan'anaviy holda o'tiradilar.) Kunlarning birida aka-ukalar sayohatga chiqishibdi. Shunda eng kichik ukasi Antonimni yo'qotib qo'yishibdi. Shuncha izlashsa ham topa olishmabdi. Yo'l yurishibdi, yo'l yurishsa ham mo'l yurishibdi. Yo'lda "Bo'g'inlar ko'priki"ga duch kelishibdi. Ko'prikdan o'tmoqchi bo'lishsa, ko'priki hech yo'l bermasmish. Shunda ko'priki tilga kirib: "shartimni bajar", - debdi. 1-shart. (Bu shartda o'rtaga bir bo'g'in beriladi oldi va orqa tomonga bo'g'in qo'yib so'z hosil qilinadi. Shartni bajargan guruh rag'bat kartochkasiga ega bo'ladi) Shartni bajarib bo'lgan aka-ukalar ko'prikdan o'tib ukasi ketgan yo'lni bilib olishibdi.

Yo'lda mashqlar mamlakatiga kelishibdi. (2- shart. Bu yerda 5,3-mashiqni bajariladi.)

5.3-mashq. Rasimlarning ma'nosidan kelib chiqib

antonim bo'la oladigan so'z va iboralarni toping.

Mantiq vaqti

Topshiriq. Onangizga/otangizga maktub yozing.

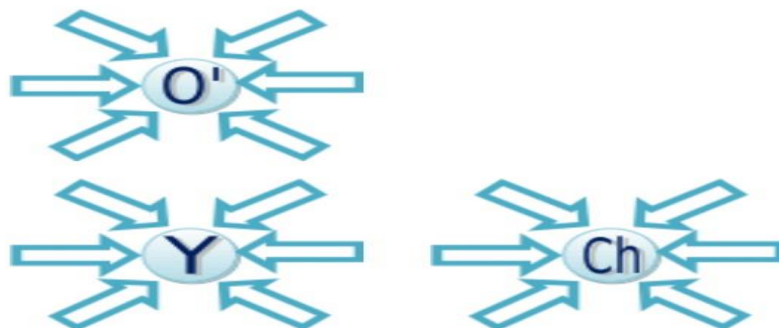
Maktubingizda dil izhoringiz, minnatdorchiligingiz, uzringiz, maqsadlaringiz va boshqalar bo'lishi mumkin.

Tavsiya etiladigan hajm: 160–200 ta so'z.

Maktubni konvertga solib onangizga/otangizga taqdim qiling.

Mashqlar mamlakatida mashqlarni bajarib bo'lgan aka-ukalar yo'llarida davom etishibdi. Yo'l yurishibdi, yo'l yurishsa ham mo'l yurishibdi. Yo'llarida Charxpalakga duch kelishibdi. Charxpalakdan ukase Antonim haqida so'rashibdi.. Shunda charxpalak,- ha bilaman qayerga ketganini, shartimni bajarsangiz aytaman,-debdi. (3-shart.

Harfdan antonim yasa mashqi. Bunda bitta har guruhlarga beriladi, shu harfdan boshlangan fe'lga doir so'zlar yoziladi.

Charxpalakning shartini bajargan aka- ukalar ukasi haqida ma'lumot olib yo'llarida davom etishibdi.

Yo'lda uzum bog'iga duch kelishibdi. Bog'bon ulardan qayerga va nima uchun ketishayotganini so'rabdi. Aka –ukalar bo'lgan voqeani aytib berishibdi. Shunda bog'bon ulardan uzumlarni parvarish qilishda yordam berishini iltimos qilibdi. (4-shart. "Uzum pishdi" didaktik o'yini. Bunda uzum tasviri tushirilgan plakatlar beriladi. Barglariga "Ot", "Sifat", "Son" so'zlari va so'roqlari yozilgan bo'ladi. Har bir guruh uzum donalariga so'z turkumlariga oid so'zlar yozadi. Birinchi yozib bo'lgan guruh rag'bat karyochkasiga ega bo'ladi.

Uzum pishishida yordam bergan aka-ukalar ukasihaqida ma'lumot olib yo'llarida davom etishibdilar.

Dam olish daqiqasi tashkil etiladi. Qish haqida she'rlar va "Yangi-yil urf - odatlari" haqida klaster usulida ma'lumot beriladi. Har bir ishtirokchi bittadan quyosh, bulut, gullar va BAHOR so'zlarini doskaga yopishtiradi. Doskada bahor so'zi va manzara hosil bo'ladi.

IV. Mustahkamlash. Aka-ukalar yurib- yurib "Pisa" saroyiga yetib kelishibdi. Ularning ukasi Antonim pisa saroyida asirlikda ekanligini bilishibdi. Pisa podshosi ukasini nima evaziga qo'yib yuborishini so'rabdi. Podsho ularga bir shartim bor shu shartni bajarsangiz ukangizni qo'yib yuboraman,- debdi. (5-shart. Pisa testi yechiladi.) shartni to'liq hatosiz bajargan akalar o'z ukasinni qutqarib yurtiga ravona bo'lishadi.

Aamtonimlarni topib yozish mashqi bajariladi.

KECHA - _____

BALAND - _____

ACHCHIQ - _____

AQILLI - _____

Maqolning davomini toping va chiziq chizish orqali birlashtiring

1	Ish ishtaha ochar	bir kes
2	Beshikdan to qabrgacha	o'quvchining o'rtog'i
3	Ona yurtning	ilm izla
4	Yetti o'lchab	dangasa ishdan qochar
5	Kitob bilim bulog'i	oltin beshiging

Shu bilan aka-ukalar murod maqsadiga yetishibdi. Bir – biriga bo'lgan mehri tufayli yo'ldagi qiyinchiliklarni yengib o'tishibdi.

V. O'quvchilarni baholash. Guruhlar to'plagan ballar umumlashtiriladi.

G'oliblar taqdirlanadi. Interfaol darsni savollar bilan yakunlash:

Dars sizga yoqdimi? Nima uchun yoqdi?

— Bugungi darsimizda qaysi mavzularni takrorladik? Qanday ishlarni bajardik?

— Topshiriqlarni bajarishda qaysi usullardan foydalandik?

— Guruhingiz to'plagan ballardan xursandmisiz?

— Qaysi guruhni yaxshi ishladi deb o'ylaysiz? Nima uchun?

VI. Dars yakuni. Uyga vazifa berish.

Uyga vazifa Mustaqil bajaraman topshirig'i beriladi. Mashqning berilishi tushuntiriladi. Gaplarga mosantonimlarni qo'yish.

Mana, doskada qish manzarasi hosil bo'ldi, bu ham sizning mehnatingiz, bilimingiz evaziga. Barchangizni kirib kelayotgan Yangi yil bayrami bilan tabriklayman. O'qishlaringizga rivoj tilayman. Shu bilan darsimizni yakunlanadi.